

Косташ Володимир

к.с.-г.н.

Гончар Валентин

к.с.-г.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

РІСТ І РОЗВИТОК МОЛОДНЯКА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ БУКОВИНСЬКОГО ЗАВОДСЬКОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Одним із важливих завдань агропромислового комплексу є пошук резервів збільшення виробництва продукції тваринництва, зокрема скотарства. Значення молочної продуктивності великої рогатої худоби є важливим, тому спрямоване вирощування телиць, які призначенні для оновлення дійного стада, – одне з головних завдань працівників сільськогосподарського виробництва [4].

Вирішення проблеми підвищення молочної продуктивності худоби багато в чому залежить від ефективності селекційно-племінної роботи. Великого значення набуває прискорення темпів удосконалення існуючих і створення нових високопродуктивних порід і типів тварин, здатних в конкретних природних і технологічних умовах окупити вкладені кошти найбільшим виходом продукції при збереженні здоров'я і високої плодючості. Подальше удосконалення новостворених українських молочних порід великої рогатої худоби неможливе без глибоких знань господарсько корисних та селекційно-генетичних особливостей тварин цих порід [1, 2, 5].

З усіх факторів, що визначають темпи розвитку тваринництва, на одному з перших місць стоїть прогресивна селекція. Саме вона дозволяє прискорити якісне удосконалення існуючих та створення на їхній базі нових, більш високопродуктивних порід, ліній і типів, що більшою мірою відповідають сучасним потребам і технології [3, 4].

Метою наших досліджень було комплексно вивчити господарсько-біологічні особливості, за динамікою живої маси, екстер'єрно-конституційними і селекційно-генетичними особливостями, продуктивними, відтворювальними і технологічними ознаками тварин буковинського заводського типу української червоно-рябої молочної породи.

Результати наших досліджень показують, що корови-первістки буковинського заводського типу української червоно-рябої молочної породи у період їх вирощування мали високі показники живої маси. Жива маса новонароджених телиць 29,0, у 6-місячних – 147,0, у 12-місячних – 282,9, у 18-місячних – 383,5, при першому осіменінні – 417,1 кг. У корів за першу лактацію цей показник складав 498,2, за третю – 594,7 кг.

Середньодобові прирости телиць української червоно-рябої молочної породи від народження до 6-місячного віку становили 647, до 12-місячного – 696, до 18-місячного – 647 г, від 6- до 12-місячного віку – 745 та від 12- до 18-місячного – 551 г.

Жива маса є важливим показником якості вирощування тварин. Дослідженнями доведено, що інтенсивне вирощування телиць сприяє формуванню високої молочної

продуктивності.

Нашими дослідженнями встановлено, що на живу масу теличок у всі вікові періоди мають вплив їх батьки (табл. 3.3).

Найвища жива маса була у новонароджених теличок, одержаних від бугаїв Зевса 4688 ($30 \pm 0,3$ кг) та Спрінта 324 ($30 \pm 0,2$ кг), а найнижча – у дочок плідника Маяка 259/3160 ($28,3 \pm 0,1$ кг). Різниця за цим показником між дочками бугаїв Аромата 5644 і Маяка 259/3160 складала 0,4, Артека 344 і Маяка 259/3160 – 0,5, Вітаса 413 і Маяка 259/3160 – 0,5, Востока 8429 і Маяка 259/3160 – 0,6, Гібрида 4893 і Маяка 259/3160 – 0,3, Граніта 1695 і Маяка 259/3160 – 1,2, Зевса 4688 і Маяка 259/3160 – 1,7, Інтера 5571 і Маяка 259/3160 – 0,2, Капітана 6775 і Маяка 259/3160 – 1,0, Рігеля 280 і Маяка 259/3160 – 1,0, Секрета 7451 і Маяка 259/3160 – 0,7, Сеула 1715 і Маяка 259/3160 – 0,8, Спрінта 324 і Маяка 259/3160 – 1,7, Тюльпана 7451 і Маяка 259/3160 – 0,7, Фокуса 133 і Маяка 259/3160 – 0,7 та Хоризона 272 і Маяка 259/3160 – 1,2.

У 6-місячному віці найвищою живою масою характеризувалися дочки бугая Спрінта 324 ($157,6 \pm 2,2$ кг), а найнижчою – дочки плідника Маяка 259/3160 ($142 \pm 2,2$ кг). Різиця за цим показником між дочками бугая Маяка 259/3160 і дочками плідників Аромата 5644, Артека 344, Вітаса 413, Востока 8429, Гібрида 4893, Граніта 1695, Зевса 4688, Інтера 5571, Капітана 6775, Рігеля 280, Секрета 7451, Сеула 1715, Спрінта 324, Тюльпана 7451, Фокуса 133, Хоризона 272 була вірогідною і становила відповідно 2,1 ($P < 0,10$), 4,2 ($P < 0,10$), 13,5 ($P < 0,001$), 8,2 ($P < 0,01$), 6 ($P < 0,05$), 9,2 ($P < 0,001$), 13 ($P < 0,001$), 1,9 ($P < 0,10$), 7,2 ($P < 0,02$), 4 ($P < 0,10$), 2,2 ($P < 0,10$), 10,8 ($P < 0,001$), 15,6 ($P < 0,001$), 5,8 ($P < 0,05$), 4,6 ($P < 0,05$), 4 ($P < 0,10$).

У 10-місячному віці найбільший цей показник виявився у дочок бугая Зевса 4688 ($252,7 \pm 1,8$ кг) і найменшим у дочок плідника – Секрета 7451 ($233,0 \pm 3,1$ кг). Дочки останнього поступалися за живою масою Аромата 5644 – на 3,1 ($P < 0,10$), Артека 344 – на 2,8 ($P < 0,10$), Вітаса 413 – на 10,7 ($P < 0,01$), Востока 8429 – на 11,8 ($P < 0,002$), Гібрида 4893 – на 7,8 ($P < 0,05$), Граніта 1695 – на 8,7 ($P < 0,05$), Зевса 4688 – на 19,7 ($P < 0,001$), Інтера 5571 – на 0,8 ($P < 0,10$), Капітана 6775 – на 6,6 ($P < 0,10$), Маяк 259/3160 – на 0,6 ($P < 0,10$), Рігеля 280 – на 3,7 ($P < 0,10$), Сеула 1715 – на 11,4 ($P < 0,01$), Спрінта 324 – на 18 ($P < 0,001$), Тюльпана 7451 – на 6,7 ($P < 0,10$), Фокуса 133 – на 5,5 ($P < 0,10$), та дочкам Хоризона 272 – на 4,3 кг ($P < 0,10$). Вірогідна різниця за живою масою була встановлена і між дочками інших плідників.

У 12-місячному віці найвищу живу масу мали дочки бугая Спрінта 324 ($301,8 \pm 3,6$ кг), а найнижчу – дочки плідника Маяка 259/3160 ($272,9 \pm 2,9$ кг). Останні вірогідно поступалися за цим показником дочкам бугая Аромата 5644 на 5,5 ($P < 0,10$), Артека 344 – на 8,1 ($P < 0,05$), Вітаса 413 – на 15,8 ($P < 0,001$), Востока 8429 – на 19 ($P < 0,001$), Гібрида 4893 – на 10,2 ($P < 0,02$), Граніта 1695 – на 15,7 ($P < 0,001$), Зевса 4688 – на 23,1 ($P < 0,001$), Інтера 5571 – на 3,4 ($P < 0,10$), Капітана 6775 – на 15 ($P < 0,001$), Рігеля 280 – на 6,1 ($P < 0,10$), Секрета 7451- на 6,9 ($P < 0,10$), Сеула 1715 – на 18,2 ($P < 0,001$), Спрінта 324 – на 28,9 ($P < 0,001$), Тюльпана 7451 – на 12,2 ($P < 0,01$), Фокуса 133 – на 19 ($P < 0,001$) і дочкам Хоризона 272 – на 8,1 кг ($P < 0,05$).

Наші дослідження показують, що найважчі телята народжуються від корів лінії Рефлекшн Соверінга. У 6-місячному віці названий показник також був найвищим у тварин цієї лінії, а найнижчим – у телят лінії Хановера. Різниця за живою масою між тваринами названих ліній була не вірогідною становила 3,9 на користь перших. Перевага за цим показником збереглася у них аж до 18-місячного віку.

Список використаних джерел

1. Косташ В. Молочність і відтворення буковинських корів. *Тваринництво України*. 2007. № 10. С. 19-21.
2. Косташ В. Б. Газоенергетичний обмін у корів-первісток української червоно-рябої молочної породи. *Вісник аграрної науки*. 2008. № 3. С. 68-69.
3. Косташ В. Б. М'ясні якості тварин української червоно-рябої молочної породи. Матеріали VI конференції молодих вчених та аспірантів. Київ, 2008. С. 51-52.
4. Приліпко Т. М., Калинка А. К., Гончар В. І. Вплив рівня енергетичного живлення та умов утримання на продуктивність та відтворні якості телиць м'ясного комолого сименталу нової генерації. *Збірник наукових праць ПДАТУ*. 2016. Вип. 24. Ч.1. Сільськогосподарські науки. С. 109-114.
5. Косташ В.Б. Особливості будови тіла і жива маса корів-первісток різних ліній прикарпатського внутрішньопородного типу української червоно-рябої молочної породи. *Збірник наукових праць ПДАТУ*. 2008. № 16. С. 187-189.

Кудренецький Валентин

аспірант

Науковий керівник: д.с.-г.н., професор Цвігун А.Т.

Подільський державний аграрно-технічний університет

Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ РІВНЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ЖИВЛЕННЯ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ

Організація нормованої годівлі м'ясної худоби на сучасному етапі становлення галузі м'ясного скотарства в Україні потребує вирішення цілого ряду питань. Одним з найголовніших є підвищення ефективності використання поживних речовин кормів за рахунок оптимізації концентрації обмінної енергії при використанні жирних добавок [1, 2].

Дослідження проводилися у 2016-2017 роках в умовах ТОВ «Крістал 2» смт. Велика Багачка Полтавської області, а також в лабораторії енергетичного живлення тварин кафедри годівлі, розведення тварин та технології кормів Подільського державного аграрно-технічного університету з метою вивчення впливу рівня енергетичного живлення молодняку великої рогатої худоби української м'ясної породи за різних типів годівлі.

Тваринам під час досліджень згодовували корми, вироблені у господарстві, де проводили досліди. Зимові раціони склалися із сіна лучного, силосу кукурудзяного, сінажу люцерни та концентрованих кормів. Із мінеральних підкормок молодняк одержував сіль кухонну та мінеральний премікс у складі комбікормів, які готувалися окремо на зимовий та літній періоди. Літні раціони склалися із кормів зеленого